

SNOBBERI FOR POLITIK OG DEN HVIDE FLIP

Da jeg forleden aften sad i Thule og tænkte på, at jeg skulle tale til jer her i dag, blev jeg klar over, at jeg glædede mig til denne lejlighed. Og jeg besluttede også, at jeg slet ikke ville forsøge at holde en fin og fornem og officiel tale.

Jeg tænkte på, at vi denne dag ville kunne snakke sammen i den hyggelige og kammeratlige stemning, som altid har været et kendetegn for dette seminarium. I denne bygning og i de gamle bygninger er der gennem årene blevet snakket om vort lands fremtid mellem unge, der senere skulle gøre et stykke arbejde for deres landsmænd. Og snakken er gået i generation efter generation, sådan som unge nu engang drøfter problemerne, det vil sige friskere og friere, end vi, der er lidt ældre, måske er i stand til det.

Lad det derfor være det første, jeg siger i aften, at vi i Grønland har brug for, at denne ungdommens drøftelse af problemerne går videre, fordi vi har brug for inspiration fra de unge. Det kan godt være, at unge i deres stillingtagen til problemerne nu og da går lidt skrappe til værks, end vi andre ville være tilbøjelige til det. Man bliver jo forsigtigere med årene, man lærer, at det ikke altid er muligt at få tingene til at gå, som man helst ville have det. Måske synes I unge fra tid til anden, at vi ældre er nogle svage forsigtigpetere. Sikker er det, at uden den skrappe kritik og den frie, ubundne diskussion, som I unge præsterer, ville vi lidt ældre måske falde for tidligt til ro og opnå for lidt. Men når ungdommen kritiserer os og inspirerer os, bliver vi holdt til ilden. Bliv derfor bare ved, vi vil altid høre på, hvad I har på hjerte. Og vi vil tage jeres synspunkter med i vore overvejelser og ikke uden videre vifte jeres kritik af bordet.

Men når jeg har sagt det, må jeg også sige, at I skal være rede til at lytte til os andre af og til. Vi er trods alt ikke så gamle, at vi hverken kan se eller høre. I vort land har man fra tidlig tid været klar over, at de unge og stærke havde deres at gøre i samfundet, men de ældres og de gamles ord lyttede man til med respekt. Grundtvig siger et sted sådan noget som „Til råd er gubben en herlig gæst, men unge øjne de ser dog bedst“. Vi har sagt, at vi gerne vil se tingene med jeres unge øjne. Og selvom jeg ikke ligefrem er nogen gubbe endnu, så tag alligevel nogle gode råd fra mig.

Hvad der ligger mig på sinde at sige er, at der gennem årtierne er udgået folk fra denne skole, som måske ikke er blevet berømte og hvis navne ikke er indskrevet i vort folks historie, men som på deres plads i samfundet gennem dagligt arbejde fra kateder og prædikestol, gennem ord og vers og sang har været med til at præge vort lands hverdag og dermed fremtiden. Vi står i gæld til disse mennesker, der lod sig nøje i deres kald og forstod, at det ikke blot er de store nationale digtere og foregangsmænd, der tæller i et folks liv. På samme måde må I i dag forstå, at der venter jer store opgaver ude blandt jeres landsmænd og at der er noget stort og betydningsfuldt ved at løse disse opgaver. Det er ikke bare som politiker, man har mulighed for at sætte præg på dagens Grønland. Vort lands fremtid bygges på de mange, der pligtopfyldende gør deres arbejde, der hvor de er sat, hvadenten det er ved et kateder eller om bord på en fiskekutter. Vi må væk fra det snobberi for det politiske arbejde, der måske ganske svagt er ved at stikke hovedet frem i vort land. Vi må også væk fra det måske begyndende snobberi for den hvide flip og de alt for hvide hænder. En ærlig arbejdsnæve og et snavset sæt arbejdstøj er hædersmærker i dagens Grønland, hvor det først og sidst er arbejde, arbejde og atter arbejde, der kræves af os alle.

Jeg tror, at det er gennem det daglige arbejde, vi skal bygge videre på vort lands udvikling. Vi vil gerne kunne løfte vort hoved, og vi vil gerne kunne se enhver frit i øjnene med selvrespekt. Det kan vi kun, når vi yder selv, når vi selv bliver lige så dygtige og veluddannede og lige så flittige og pligtopfyldende som de bedste. For det er nu engang ikke gennem de store ord, men gennem store resultater, man vinder respekt i denne verden.

Og når jeg har sagt dette til jer om det støtte daglige arbejde, vil jeg også gentage, hvad jeg var inde på i min nytårstale i radioen. Vi må lære at holde sammen. Vi må lære, at opgaverne i dag er så store, at hvis vi ikke rækker hinanden hånden med god vilje og gensidig respekt, så spilder vi vore kræfter.

Vi er så få her i landet, at der ikke er råd til at miste nogen i sammenholdet og samarbejdet. Splitter vi os op i grupper, der mistror hinanden og modarbejder hinanden, ja, så kommer vi ikke selv til at yde, hvad vi burde til udviklingen. Så vil det påny blive sådan, at vi lader andre gøre arbejdet og betale gildet, mens vi diskuterer og skændes. Det vil altså ikke sige, at vi ikke må drøfte sagerne og heller ikke, at vi ikke må kritisere, det har jeg jo sagt, at vi har brug for. Men vi må diskutere med god vilje og altid have det mål i sigte at arbejde og arbejde sammen.

Man siger, at Augo Lynge på mange måder var en skuffet mand, dengang han gik om bord på Hans Hedtoft og tog ud på sin sidste rejse. Man har fortalt mig, at han agtede at opgive sit folketingsarbejde ved det næste valg, og at han kort før sin afrejse sagde, at det ikke er let at have en ledende stilling i Grønland. Han beklagede, at han havde mødt for lidt vilje til samarbejde blandt sine egne landsmænd. Sådan

må det ikke være. Man bør ikke kunne sige om os, at vi ikke kan enes om andet end at kritisere negativt. I ved, at der står skrevet, at et hus, der kommer i splid med sig selv, står for fald. Der er i disse år nok, der truer vort grønlandske hus. Lad det ikke blive sagt om os, at vi ved ufred og misundelse selv bringer det til fald.

Grønland har i dag store muligheder, trods alle de vældige vanskeligheder, der tårner sig op for os. Og I unge har store muligheder. Større muligheder end måske nogen generation tidligere har haft. Verden synes at ligge åben for alle unge, simpelt hen fordi de er unge. Men Grønlands ungdom har i dag så store chancer, at millioner af unge i andre lande ville misunde jer. Millioner af unge rundt om i verden ville i dag juble, hvis de fik jeres mulighed for dygtiggørelse og for deltagelse i deres lands opbygning. Det giver jeres generation ved siden af den store chance også den store forpligtelse. Det vil være en falliterklæring, hvis I lader denne forpligtelse ligge og vender ryggen til den.

Lad mig derfor i aften sige til jer: Husk på de mænd, der er udgået fra dette hus, og lad deres eksempel være jer for øje.

Hold ungdommens diskussion, den frie meningsuddannelse og den sunde kritik i live.

Bestil noget og udnyt de muligheder, I har fået, til gavn for Grønland og for jer selv.

Lær at samarbejde og lær at agte enhver i samfundet, ligegyldigt hvad vedkommende er, hvis hun eller han gør sit arbejde godt.

Og husk så på i vanskelige timer, at I er privilegerede i forhold til millioner af unge ude omkring i verdens nye lande og i de gamle med for den sags skyld og lev op til den forpligtelse. Husk forresten på, at verden er meget større end præstens have, som H. C. Andersen siger i *Den grimme Ælling*. Måske synes I også, at der er mange bedre ting, der kunne være sagt i dag end dem, der er kommet nu fra præstens have. Men det, der her er sagt, er alligevel så vigtigt for vor fremtid, at jeg i Thule besluttede, at sådan ville jeg lægge tingene frem for jer.

(Tale af landsrådsformand *Erling Høegh* på seminariet i Godthåb).